

Арсенальна Шекспіріана

Ольга КЛЕЙМЕНОВА,
Микола БІЛОКОПИТОВ (фото)

У «Мистецькому Арсеналі» презентували проєкт THE SHOW WITHIN THE SHOW («Шоу всередині шоу»). Багатожанровий захід реалізовано в рамках Міжнародного року Вільяма Шекспіра: 2014-го класику світової літератури виповнюється 450.

Ідею проєкту підкинула Британська рада, пообіцявши киянам «Гамлет» у виконанні шекспірівського театру «Глобус» (!). Забігаючи наперед, повідомимо, що дві вистави лондонці таки відіграли на території Арсеналу – вже в розпаді «Шоу всередині шоу». А на стадії зародження задуму постало питання: вибудувати синтетичну концепцію чогось масштабнішого за сценічні постановки – хай навіть від такої уславленої трупи.

Урешті до проєкту довжиною в місяць підключилися десятки художників, акторів, музикантів, мистецтво- та літературознавців. Усі вони, кожен по-своєму, стали артистами однієї єдиної вистави, що утверджувала вічне життя Шекспіра. Бо ж співець трагедії житиме завжди, як житиме завжди власне трагедія – невід’ємна складова людського буття. Й такі само вічні ненависть, кохання, заздрість, зрада, співчуття...

Усі глави полівекторного проєкту, врешті, склалися в єдину Шекспіріану. Окрім вистав, частинами єдиного цілого стали мистецькі твори, що наповнили зони «Перевтілення», «Театр історії» та мультимедійний

розділ. А ще – «Ніч містерій», в якій самовиразилися служителі всіх муз.

Мистецтво із шекспірівським духом як ніколи виявилось співзвучним нинішнім українським подіям. Разом із тим вкотре підтвердилася істина, що художники творять пронизливіше, пристрасніше саме в часи суспільних катаклізмів.

Зона «Перевтілення» стала майданчиком для висловлювання молодих митців, які завуальовалися псевдонімами. Роботи Франсуази Оз із дітлахами у масках зайців і вовків, озброєними ножами й пістолетами, увішаними бутафорськими золотими ланцюгами, видалися алюзією на безсмертне рівняння Шекспіра «Зло є добром, добро є злом» («Макбет»). Реальність цих категорій, споконвічні питання буття, його фантазмагорійність і гримасність виплескувалися також із зони «Театру історії». В обіймі його персоналії – переважно добре знайомі майстри із упізнаваним почерком. Тіберій Сільваші у своїх звичних абстракціях зазвучав вельми актуально, взявши на озброєння дерево й фірмовий «майданівський» матеріал – смолу. Тоді як Мирослав Вайда використав відбитки не менш популяр-

них шин. Дещо по-іншому сприймалися твори із фотоциклу Арсена Савадова «Арлекін і П’єро в Криму», аніж торік, іще до анексії півострова, коли художник виставив їх уперше. Віктор Сидоренко у «Варті змін» вельми поестетському імпровізував на провідну для всіх митців у всі епохи тему життя і смерті. Влада Ралко представила «Київський щоденник» – правдивий трилер, плід запаленої уяви у буквально шекспірівській тональності. Також у неї вписалася робота Микити Кравцова «Полювання на оленя», в якій роганя зображено водночас у ракурсах жертви і хижака. Ілля Чічкан побавився з шедеврами імпресіоністів: поселив на картини замість людей своїх улюблених мавп. У коловерті барикад, диктаторів, президентів, кривавих облич, усієї цієї тенденційності, що спровокована сьогоденням, виразним акцентом став віртуозно виконаний, розкішний «Фламандський пиріг» Олександра Некрашевича (проєкт «Хаос і космос») із дивовижними, ніби шовковими тюльпанами й ніби атласними трояндами.

71

